

Til Miljø- og Fødevarerministeriet, MFVM@MFVM.dk. Ang. Høring af direktivforslag om visse plastprodukters miljøpåvirkning.

Danmarks Naturfredningsforenings (DN) hørings svar til "Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning."

I DN ser vi meget positivt på dette forslag til direktiv om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning. Det er et absolut nødvendigt tiltag. Som et delelement af en samlet plast indsats er DN meget positiv overfor forslaget.

Det er alarmerende at "plast udgør 80-85 % af det samlede antal havaffaldsgenstande målt på strande baseret på optællinger". Dette understreger at der i den grad er brug for handling nu.

Som en start er det i vores optik yderst fornuftigt, at der fokuseres på de hyppigst fundne engangsplastprodukter og fiskeredskaber, som tilsammen repræsenterer ca. 70 % af disse havaffaldsgenstande baseret på optællinger, og vi glæder os over, at det i teksten gøres meget klart, at dette tiltag ikke kan stå alene. Dette tiltag kan ikke stå alene, hvis vi ønsker at komme plastproblemet til livs.

Vi deler EU's anerkendelse af, at der er behov for initiativer der kan "bidrage til forebyggelse og reduktion af mængden af plasthavaffald fra engangsplastprodukter og fiskeredskaber, der indeholder plast, ved at supplere de foranstaltninger, der allerede er planlagt i EU's plaststrategi, og tage fat på de identificerede huller i eksisterende tiltag og lovgivning og yderligere styrkelse af EU's systemiske tilgang til dette spørgsmål". Der til kommer, at der stadig er meget vi ikke ved om plast i naturen – f.eks. hvad gør det ved vores økosystem på længer sigt? Plast produkter er som en svamp ift. miljøfremmedestoffer, da de suger dem til sig. Hvilken effekt har det på dyr, når de spiser plastaffald og hvilke effekter har disse miljøfremmede stoffer kumulativt på vores dyreliv?

I DN er vi ligeledes enig i, at der på globalt plan behov for at EU går forrest. Dette initiativ vil, som en del af en samlet indsats, bringe Unionen i forreste linje i den globale indsats mod plastprodukters miljøpåvirkning. Det er imidlertid vigtigt for os, at dette tiltag ses i sammenhæng med EU plaststrategi, og vi glæder os over, at Europa-Kommissionen som led i sin plaststrategi, har forpligtet sig til at undersøge yderligere tiltag til at tackle plasthavaffald.

Vi glæder os over, at konsekvensanalysen viser, at pantordninger eller tilsvarende systemer til plastdrikkeflasker, der medfører tilsvarende høje indsamlingsprocenter, kan (som de skriver) "være et meget effektivt instrument til at opnå høje indsamlingsprocenter og især forebygge henkastet affald og havaffald. Pantordninger blev derfor tilføjet den foretrukne politiksammen sætning. De har en direkte positiv indvirkning på indsamlingen på grund af deponeringsgebyret, og de fører til forbedret kvalitet af det indsamlede materiale og efterfølgende genanvendelsesprodukter af høj kvalitet". Vi ser derfor frem til at se, hvordan den danske implementering at dette vil blive udmøntet.

Desuden glæder vi os over, at man vil bruge forureneren betaler princippet angående fiskereds- skaber og vi mener generelt, at forureneren betaler princippet burde benyttes langt mere.

Vi ser meget frem til at se, hvordan Danmark som medlemsland vil løfte opgaven.

Udfordringen ved dette direktiv

Det er i vores optik en udfordring, hvis vi i vores iver efter at undgå plast i naturen udskifter plastenengangsprodukter med andre produkter der give andre natur og miljømæssige udfordrin- ger. Det er i vores optik ikke optimalt, hvis vi med denne lovgivning fremmer alternative en- gangsprодукter, uden at der stilles krav til disse alternativer. Der står: "En sådan systemisk ændring og materialesubstitution vil også fremme biobaserede alternativer og en innovativ bioøkonomi, hvilket rummer nye muligheder for virksomhederne og forbedrer forbrugernes be- kvemmelighed". Men det rummer også nye udfordringer, ift. hvilke afgrøde denne biobaserede plast er baseret på, hvordan er den dyrket osv. Vi ser meget nødtigt, at man fx begynder at fælde skov for at dyrke afgrøder til plastproduktion.

I vores optik bør en reduktion af forbruget stå først jf. affaldspyramiden, og det er en udfor- dring, at der nu kommer en række alternativer engangsprodukter på markedet, der ikke nød- vendigvis er bionedbrydelige i naturen indenfor en kort periode – og dermed ikke ændre på det centrale problem. Der mangler i det hele taget en helheds betragtning ift. hvor bæredygtigt disse produkter er produceret.

Vi så gerne, at forslaget mere generelt tog et opgør med engangsemballager og fx opfordrede medlemsstaterne til at arbejde med økonomiske instrumenter for at nedbringe omfanget af disse. Vi kan i vores optik ikke løse plastforureningen ved blot at udskifte en række engangs- produkter af plast ud med andre materialer – der skal ændres affaldssystemer og adfærd så produkterne ikke ender i naturen. Og så skal produkterne være designet så de kan genanven- des.

Kommentar til enkelte udvalgte artikler

Artikel 6 "fastsætter krav til produktdesign for drikkevarebeholdere, der er engangsplastpro- dukter, for at sikre, at deres hætter og låg forbliver fastgjorte til beholderen under dens brugs- fase, således at sådant affald ikke udledes i miljøet." Dette er ikke uden problemer, da det kan medføre at der vil blive brugt mere plast til at producere låg der skal kunne side fast. Og det er essentielt, at kravet ikke kommer til at genere genanvendelsen ved at der fx. tilføjes endnu et materiale, eller anden plasttype, der sikrer at låget forbliver på beholderen.

Artikel 9 kræver, at medlemsstaterne opstiller et minimumsmål for særskilt indsamling af en- gangsprодукter til drikkevarer. Vi håber at dette vil betyde at vi i Danmark får pant på langt flere produkter.

I DN ser vi frem til den videre behandling af direktivforslaget, og står selvfølgelig til rådighed, hvis der er ønske om at vi uddyber noget af ovenstående.

Vh. Sine Beuse Fauerby.